Elektronicznie podpisany przez:
Beata Maria Chmielewska
dnia 29 lipca 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-30/2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

29 lipca 2025

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Kulesze Kościelne pożyczki w wysokości 3 100 000,00 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących,

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska – przewodnicząca

Ewa Czołpińska – członek

Marlena Stachurska–Janczyło – członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Kulesze Kościelne przewidzianej do zaciągnięcia pożyczki na finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 3 100 000,00 zł.

U Z A S A D N I E N I E

Wójt Gminy Kulesze Kościelne pismem Nr Fn.3051.4.2025 z dnia 15 lipca 2025 roku wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 do kwoty 3 100 000,00 zł (słownie: trzy miliony sto tysięcy złotych) w roku 2025 *na sfinansowanie części planowanego deficytu budżetu gminy na 2025 r. w związku z realizacją inwestycji: „Budowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Chojane Pawłowięta i przebudowa oczyszczalni ścieków w Kuleszach Kościelnych”.*

Podstawą do zaciągnięcia pożyczki jest Zarządzenie Nr 40.2025 Wójta Gminy Kulesze Kościelne z dnia 15 lipca 2025 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu. Zgodnie z § 1 przedmiotowego zarządzenia Wójt postanowił zaciągnąć pożyczkę do kwoty 3 100 0000,00 zł na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu. Zabezpieczeniem planowanej do zaciągnięcia pożyczki będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, a jej spłata, której źródłem będzie refundacja środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nastąpi w 2026 roku, o czym stanowią §§ 2–4 ww. zarządzenia.

Rada Gminy Kulesze Kościelne postanowieniami uchwały w sprawie uchwalenia zmian budżetu Gminy Kulesze Kościelne na 2025 rok (Nr X/53/2025 Rady Gminy Kulesze Kościelne z dnia 21 lutego 2025 r.) w § 7 ust. 1 pkt 2) określiła limit zobowiązań na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 4 357 000,00 zł, w tym m.in. na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 3 987 000,00 zł. W § 9 pkt 1) przytoczonej uchwały Rada Gminy upoważniła Wójta do *„zaciągania kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych do wysokości poszczególnych limitów zobowiązań określonych przez Radę”*.

Mając na uwadze przywołane zapisy, jak również konstrukcję budżetu na 2025 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie pożyczki będącej przedmiotem niniejszej opinii, Wójt Gminy Kulesze Kościelne działa w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto jej zaciągnięcie pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1 pkt 2 i 4.

Z uchwały budżetowej Gminy Kulesze Kościelne na 2025 rok, z uwzględnieniem ostatnich zmian dokonanych do dnia wydania niniejszej opinii (w tym zmiany dokonane uchwałą Nr XII/68/2025 Rady Gminy Kulesze Kościelne z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia zmian budżetu gminy Kulesze Kościelne na rok 2025) wynika, iż na 2025 rok zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 9 065 783,45 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 36 664 282,09 zł (z tego dochody: bieżące – 26 295 561,19 zł; majątkowe – 10 368 720,90 zł) a wydatkami w kwocie ogółem 45 730 065,54 zł (z tego wydatki: bieżące – 25 059 446,08 zł; majątkowe – 20 670 619,46 zł).

Planowany deficyt ma być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

1) zaciąganych kredytów – 370 000,00 zł;
2) zaciąganych pożyczek – 3 987 000,00 zł;
3) wpływów ze sprzedaży wyemitowanych papierów wartościowych w kwocie – 2 430 000,00 zł;
4) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu środki RFRD – 2 165 519,62 zł;
5) wpłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – 39 009,98 zł:
6) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem tych środków w kwocie – 74 253,85 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 1, 2, 3 oraz 8 ustawy o finansach publicznych.

Łączna kwota planowanych na 2025 rok przychodów wynosi 9 865 783,45 zł (w tym: „Przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej” – 3 987 000,00 zł (§ 903); „Przychody jednostek

samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach" – 2 204 529,60 zł (§ 905); „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków" – 74 253,85 zł (§ 906); „Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych" – 2 430 000,00 zł (§ 931); „Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym" – 1 170 000,00 zł (§ 952)). Zaplanowane rozchody budżetu w wysokości 800 000,00 zł (§ 982 – „Wykup innych papierów wartościowych") stanowią spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych.

Analiza sprawozdań finansowych, jak również bilansu z wykonania budżetu gminy sporządzonych na dzień 31 grudnia 2024 roku wskazuje, iż kwota przychodów wewnętrznych wynosi 2 282 050,93 zł, a zatem wartość 2 278 783,45 zł, jest możliwa do zaangażowania w budżecie 2025 roku.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Kulesze Kościelne, została przedstawiona w Uchwale Nr X/54/2025 Rady Gminy Kulesze Kościelne z dnia 21 lutego 2025 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kulesze Kościelne na lata 2025–2030 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025–2030. Przyjęte w prognozie dla roku 2025 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z obowiązującym planem budżetu na ten rok, co odpowiada treści art. 229 ustawy o finansach publicznych.

W roku 2025 gmina planuje zaciągnąć zobowiązanie dłużne w ogólnej wysokości 7 587 000,00 zł (w tym: na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu: kredyt – 370 000,00 zł; pożyczka – 3 987 000,00 zł – będąca przedmiotem niniejszej opinii, która nie będzie miała wpływu na wielkość indywidualnego wskaźnika spłat zadłużenia wynikającego z przepisów art. 243 ustawy o finansach publicznych, jeżeli realizacja dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej nastąpi zgodnie z przyjętymi założeniami; emisja papierów wartościowych – 2 430 000,00 zł; na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań: kredyt – 800 000,00 zł).

Najwyższa kwota długu wystąpi na koniec 2025 roku i wyniesie 8 387 000,00 zł (co stanowi 22,88% planowanych dochodów budżetowych ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 31,90%), w kolejnych latach będzie sukcesywnie maleć. Od 2026 roku gmina osiągać będzie dodatnie wyniki budżetów, które w całości przeznaczane będą na sfinansowanie rozchodów budżetu gminy w projektowanych latach. Dług zaciągnięty w latach poprzednich, jak również planowany do zaciągnięcia w roku 2025 gmina będzie spłacać do końca 2030 roku.

Z przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej wielkości wynika, iż w roku 2025, jak też w kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, tj. 2026–2030 nie zostanie naruszona relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W planowanym budżecie roku 2025 wskaźnik spłat rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 5,13% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o wykonanie 2024 r. stanowiącym 14,69%. W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 8,34% (rok 2026) do 9,91% (rok 2028).

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągania tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald

operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy). W budżecie 2025 roku wynik z działalności bieżącej gminy wynosi 1 236 115,11 zł, co jest zgodne z art. 242 ustawy o finansach publicznych, a w kolejnych latach zaplanowano go na poziomie od 2 230 000,00 zł (rok 2030) do 4 171 000,00 zł (rok 2026 – w objaśnieniach do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kulesze Kościelne wskazano, że *„W 2026 roku zakłada się spadek wydatków w związku z wykorzystaną dotacją na zabytki realizacja 2025 rok i planowaną mniejszą ilością wypłat nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych, natomiast wzrost dochodów bieżących w 2026 wynika z odzyskania VATu od inwestycji wodno-kanalizacyjnej realizowanej w roku 2025”,* co ma bezpośredni wpływ na wysokość nadwyżki operacyjnej w danym roku). W latach 2018–2024 gmina osiągnęła nadwyżki operacyjne w przedziale od 113 815,41 zł (rok 2024) do 3 167 107,02 zł (rok 2022), a ich średnia arytmetyczna z przywołanego okresu wyniosła 1 629 708,92 zł, a więc nadwyżki szacowane w WPF zostały ustalone na wyższym poziomie niż to wynika z lat ubiegłych. Skład Orzekający przyjął założenie, że **Gmina Kulesze Kościelne zachowa dyscyplinę w wykonywaniu budżetów w poszczególnych latach w stopniu umożliwiającym wypracowanie powyższych nadwyżek, które znajdą odzwierciedlenie we wskaźnikach spłat zobowiązań na poziomie odpowiednim w stosunku do przyjętych prognoz spłaty długu publicznego.**

Podsumowując Skład Orzekający stwierdza, że planowana do zaciągnięcia w 2025 roku pożyczka *na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 do kwoty 3 100 000,00 zł w roku 2025 na sfinansowanie części planowanego deficytu budżetu gminy na 2025 r. w związku z realizacją inwestycji: „Budowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Chojane Pawłowięta i przebudowa oczyszczalni ścieków w Kuleszach Kościelnych”,* (będąca przedmiotem niniejszej opinii) nie będzie miała wpływu na wielkość indywidualnego wskaźnika spłat zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych jeżeli realizacja dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej nastąpi zgodnie z przyjętymi założeniami.

Mając za podstawę przedstawione dane planistyczne, prognostyczne i sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Beata Chmielewska